

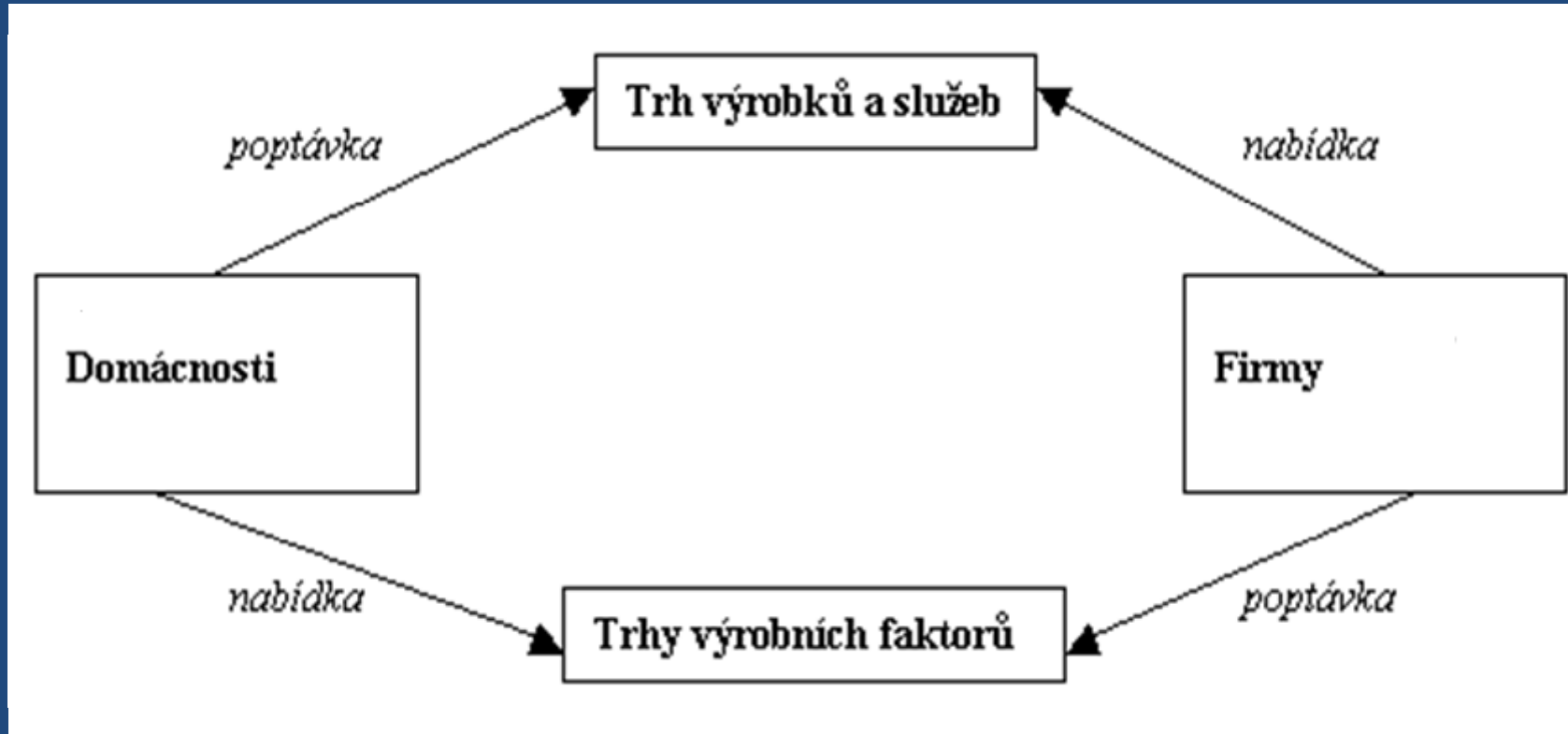
Trh a tržní systém

ObN 3. ročník

Trh

- Oblast ekonomiky, ve které se:
 - a) střetává nabídka a poptávka
 - b) dochází ke směně statků či výrobních faktorů mezi subjekty ekonomiky
- Hlavní příčinou vzniku trhu je dělba práce
- Trh místní, národní, globální; trh dílčí a agregátní; trh výrobních faktorů, peněz, výrobků a služeb
- Peníze = specifický statek, jehož prostřednictvím se vyjadřuje hodnota všech ostatních statků
- Cena = směnný poměr statků vyjádřený v penězích

Trh – ekonomický koloběh

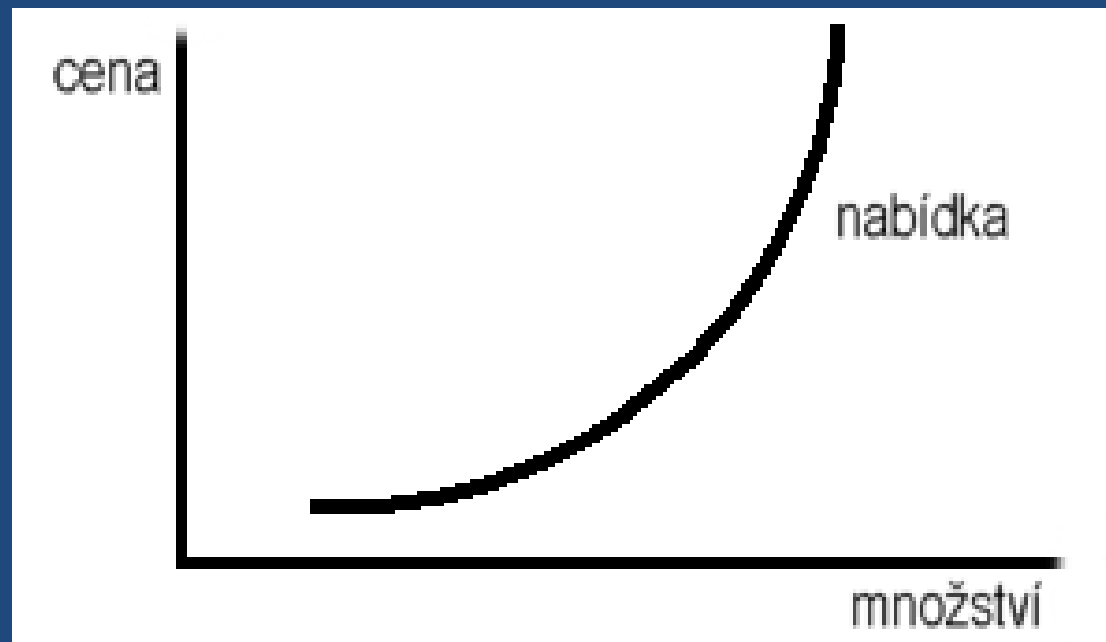
Základní subjekty trhu: domácnosti, firmy, stát

Nabídka

= souhrn všech zamýšlených prodejů, se kterými přicházejí ekonomické subjekty na trh

- nabídka dílčí (jeden druh zboží), individuální, agregátní

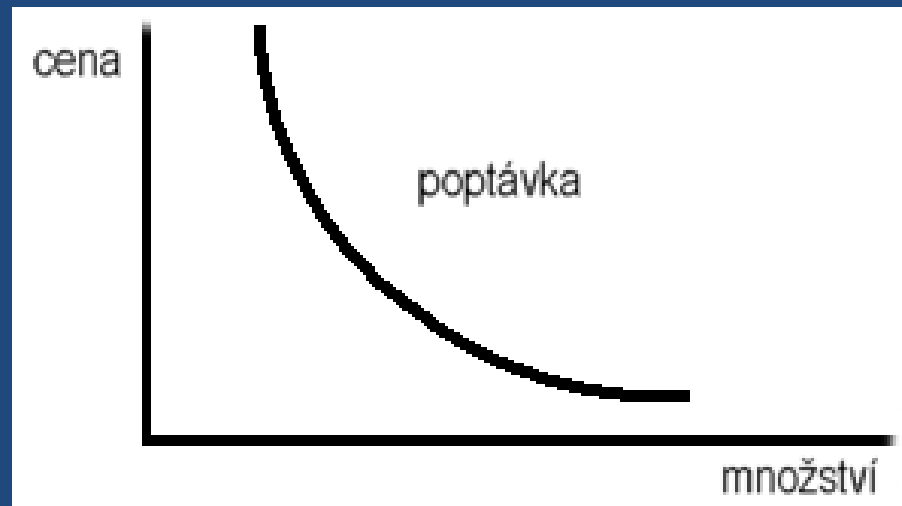
Zákon nabídky: s rostoucí cenou roste nabídka zboží na trhu

Poptávka

= souhrn všech zamýšlených koupí spotřebitelů za příslušnou cenu

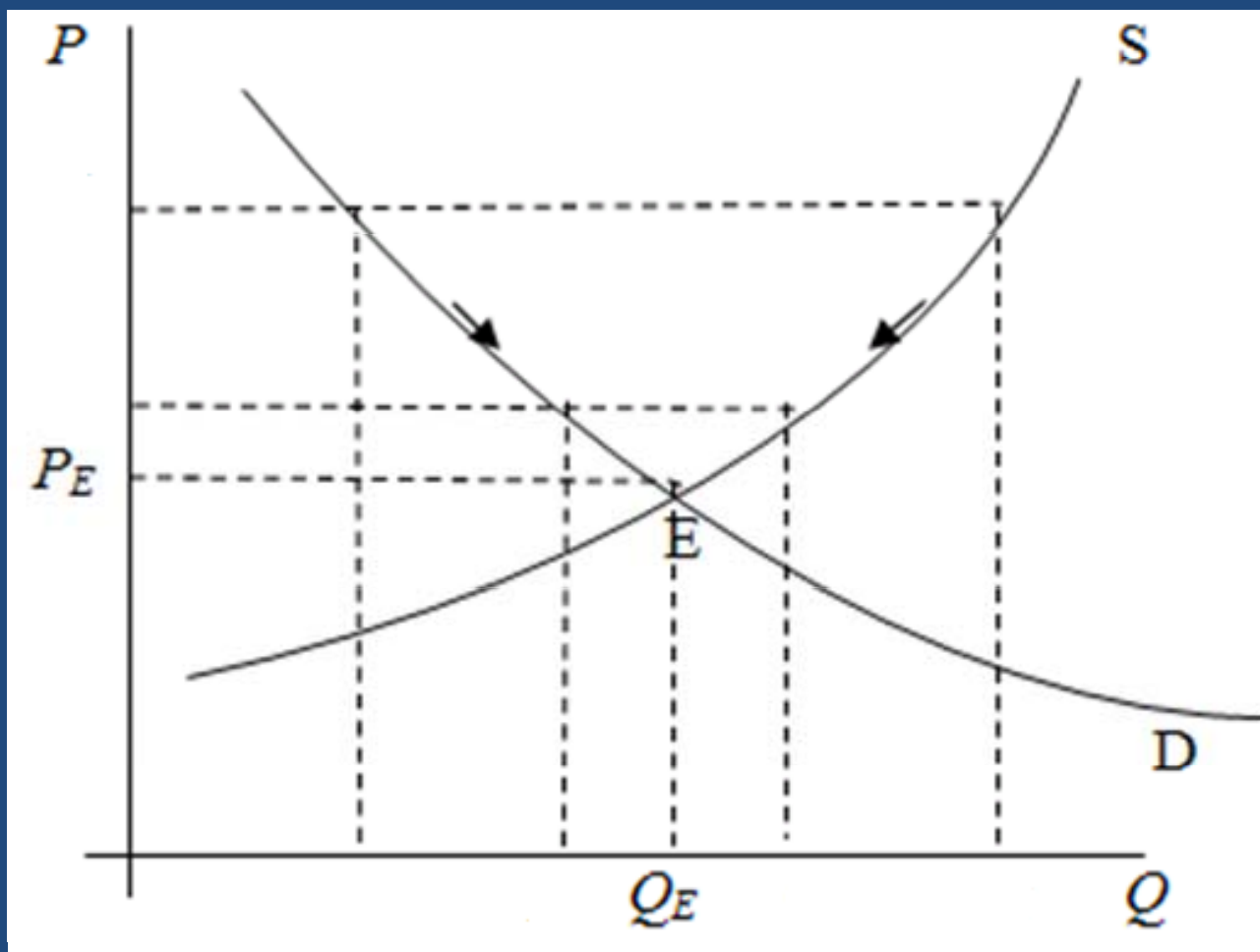
Zákon poptávky: s rostoucí cenou klesá poptávka po zboží

Substituční efekt = změna struktury spotřeby při růstu ceny zboží

Důchodový efekt = růst ceny vede ke snížení spotřeby (zachování důchodu)

Tržní rovnováha

Tržní systém

- Je založen na volném působení tržních sil
- Funguje na principu ustanovování rovnováhy na trzích
- **Tržní cena** = rovnovážná cena při rovnovážném množství (nabídka se rovná poptávce)
- Trh přirozeně směřuje do rovnovážného stavu
- Tržní mechanismus obnovuje rovnováhu na trhu

Konkurence

= boj subjektů, které se střetávají na trzích a bojují mezi sebou ekonom. prostředky o naplnění vlastních cílů

Druhy konkurence:

- na straně nabídky (nejsilnější)
- na straně poptávky (při nedostatku zboží)

Konkurence cenová a necenová, dokonalá a nedokonalá

Omezení konkurence: kartel, monopol, stát...

Úřad pro ochranu hospodářské soutěže („Antimonopolní úřad“)